

СХВАЛЕНО:
Протокол засідання
педагогічної ради №9
від 09.01.2025

ЗАТВЕРДЖЕНО:
наказ КЗЗСО ліцею “Перспектива”
від 09.01.2025 № 09

ПОЛОЖЕННЯ
про академічну доброчесність учасників освітнього процесу комунального закладу
загальної середньої освіти ліцею «Перспектива»
Жовтоводської міської ради

1. Загальні положення

1. Положення про академічну доброчесність в комунальному закладі загальної середньої освіти ліцею «Перспектива» Жовтоводської міської ради (далі – Положення) закріплює моральні принципи, правила та норми етичної поведінки у відносинах між представниками шкільної спільноти (учасниками освітнього процесу та співробітниками) під час виконання ними своїх обов’язків.
2. Це Положення розроблено на основі Конституції України, Конвенції ООН «Про права дитини» (1989), Законів України «Про освіту», «Про авторське право і суміжні права», «Про видавничу справу», «Про запобігання корупції», Цивільного Кодексу України, Статуту КЗЗСО ліцею «Перспектива», Правил внутрішнього розпорядку, Колективного договору та інших нормативно-правових актів чинного законодавства України та нормативних (локальних) актів закладу освіти.
3. Мета Положення полягає у дотриманні високих професійних стандартів в усіх сферах діяльності закладу (освітній, науковій, виховній), підтримки особливих взаємовідносин між педагогічними працівниками та здобувачами освіти, запобігання порушенню академічної доброчесності.
4. Педагогічні працівники та здобувачі освіти, усвідомлюючи свою відповідальність за неналежне виконання функціональних обов’язків, формування сприятливого академічного середовища для забезпечення дієвої організації освітнього процесу, розвитку інтелектуального, особистісного потенціалу, підвищення престижу закладу, зобов’язуються виконувати норми даного Положення.
5. Норми цього Положення закріплюють правила поведінки безпосередньо у трьох основних сферах – освітній (навчальній), науковій та виховній (морально-психологічний клімат у колективі).
6. Дія Положення поширюється на всіх учасників освітнього процесу закладу.

2. Поняття та принципи академічної доброчесності

1. Академічна доброчесність - це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.
2. Для забезпечення академічної доброчесності в освітньому закладі необхідно дотримуватися наступних принципів:
  - демократизм;
  - законність;
  - верховенство права;
  - соціальна справедливість;
  - пріоритет прав і свобод людини і громадянина;

- рівноправність;
- гарантування прав і свобод;
- професіоналізм та компетентність;
- партнерство і взаємодопомога;
- повага та взаємна довіра;
- відкритість і прозорість;
- відповідальність за порушення академічної доброчесності.

2.3. Кожен учасник шкільної спільноти наділений правом вільно обирати свою громадську позицію, яка проголошується відкрито при обговоренні рішень та внутрішніх документів.

2.4. Офіційне висвітлення діяльності закладу та напрямів його розвитку може здійснювати директор або особа за його дорученням.

2.5. У разі, якщо відбулося розповсюдження інформації, яка є неправдивою, викладеною з перекрученням фактів, наклепницькою, ображає людину або може завдати іншої серйозної шкоди закладу, особа, яка до цього причетна, має зробити все можливе, щоб спростувати викривлену інформацію, зменшити обсяг завданої шкоди.

2.6. Гідним для представників шкільної спільноти є:

- шанобливе ставлення до символіки закладу: гімну, прапора, емблеми;
- дотримання Правил внутрішнього трудового розпорядку;
- культура зовнішнього вигляду всіх учасників освітнього процесу;
- дотримання правил високих стандартів ділової етики у веденні переговорів, у тому числі телефонних.

2.7. Неприйнятним для всіх членів шкільної спільноти є:

- навмисне перешкоджання навчальній та трудовій діяльності членів спільноти;
- участь у будь-якій діяльності, що пов'язана з обманом, нечесністю; підробка та використання офіційних документів;
- перевищення повноважень, що передбачені посадовими інструкціями;
- ведення в закладі політичної, релігійної та іншої пропаганди;
- використання мобільних телефонів під час навчальних занять, нарад або офіційних заходів;
- вживання алкогольних напоїв, наркотичних речовин, паління у закладі, поява у стані алкогольного, наркотичного та токсичного сп'яніння;
- пронесення до закладу зброї, використання газових балончиків та інших речей, що можуть зашкодити здоров'ю так життю людини.

0. Норми та порушення в забезпеченні академічної доброчесності

3.1. **Дотримання академічної доброчесності педагогічними працівниками передбачає:**

- дотримання Конвенції ООН «Про права дитини», Конституції, законів України;
- утвердження позитивного іміджу освітнього закладу, примноження його традицій;
- дотримання етичних норм спілкування на засадах партнерства, взаємоповаги, толерантності стосунків;
- запобігання корупції, хабарництву;
- збереження, поліпшення та раціональне використання навчально-матеріальної бази закладу;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;
- надання якісних освітніх послуг з використанням у практичній професійній діяльності інноваційних здобутків у галузі освіти;
- дотримання правил внутрішнього розпорядку, трудової дисципліни, корпоративної етики.

- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;
- об'єктивне оцінювання результатів навчання.

3.2. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- особисту присутність на всіх уроках, окрім випадків, викликаних поважними причинами;
- користування інфраструктурою освітнього закладу відповідально, економно та за призначенням;
- сприяння збереженню та примноженню традицій закладу, підвищення його престижу власними досягненнями у навчанні, спорті, творчості.
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

0. **Порушеннями академічної доброчесності згідно ст.42 п. 4 Закону України «Про освіту» вважається:**

- **Академічний плагіат** – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства.
- **Самоплагіат** - оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових.
- **Фабрикація** – вигадання даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях.
- **Фальсифікація** – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень.
- **Списування** – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації (шпаргалки, мікронавушники, телефони, планшети, тощо), крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання, а також повторне використання раніше виконаної іншою особою письмової роботи (лабораторної, контрольної, самостійної, індивідуальної, тощо).
- **Обман** – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування.
- **Хабарництво** – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального чи нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі.
- **Зловживання впливом** – пропозиція, обіцянка або надання неправомірної вигоди особі, яка пропонує чи обіцяє (погоджується) за таку вигоду або за надання такої вигоди третій особі вплинути на прийняття рішення особою, уповноваженою на виконання функцій держави.
- **Необ'єктивне оцінювання** – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

0. **Види відповідальності за порушення академічної доброчесності**

4.1. Види академічної відповідальності за конкретне порушення академічної доброчесності визначають спеціальні закони та внутрішні Положення школи.

		Обставини та умови		Орган/посадова особа, який приймає
--	--	---------------------------	--	---

Порушення академічної доброчесності	Суб'єкти порушення	порушення академічної доброчесності	Наслідки і форма відповідальності	рішення про призначення виду відповідальності
Списування	Здобувачі освіти	<ul style="list-style-type: none"> ● самостійні роботи; ● контрольні роботи; ● моніторинги якості знань 	Повторне письмове проходження оцінювання Термін - 1 тиждень або повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми	Учителі-предметники
		Державна підсумкова атестація	Повторне проходження ДПА	Атестаційна комісія
		І етап (шкільний) Всеукраїнських учнівських олімпіад, конкурсів	Робота учасника анулюється, не оцінюється. У випадку повторних випадків списування учасник не допускається до участі в інших олімпіадах, конкурсах	Оргкомітет, журі олімпіад
Необ'єктивне оцінювання результатів навчання здобувачів освіти	Педагогічні працівники	Свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання: <ul style="list-style-type: none"> ● усні відповіді; ● домашні роботи; ● контрольні роботи; ● лабораторні та практичні роботи: -ДПА; ● тематичне оцінювання; ● моніторинги; 	Педагогічному працівнику рекомендується опрацювати критерії оцінювання навчальних досягнень. Факти систематичних порушень враховуються при встановленні кваліфікаційної категорії, присвоєнні педагогічних звань	Адміністрація закладу, атестаційні комісії всіх рівнів

		<ul style="list-style-type: none"> ● олімпіадні та конкурсні роботи 		
Обман: Фальсифікація Фабрикація Плагіат	Педагогічні працівники як автори	<p>Навчально-методичні освітні продукти, створені педагогічними працівниками:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● методичні рекомендації; ● навчальний посібник; ● навчально-методичний посібник; ● наочний посібник; ● практичний посібник; ● навчальний наочний посібник; ● збірка; ● методична збірка; ● методичний вісник; ● стаття; ● методична розробка 	Встановлення порушень такого порядку як спотворене представлення у методичних розробках, публікаціях чужих розробок, ідей, синтезу або компіляції чужих джерел, використання Інтернету без посилань, фальсифікація наукових досліджень, неправдива інформація про власну освітню діяльність є підставою для відмови в присвоєнні або позбавленні раніше присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії	Педагогічна рада, методичні об'єднання, атестаційні комісії всіх рівнів
Хабарництво	Учасники освітнього процесу	Надання або отримання учасником освітнього процесу, чи пропозиція щодо надання чи отримання коштів, майна послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального характеру з метою отримання неправомірної	Надання освітніх послуг за певну незаконну винагороду матеріального чи нематеріального характеру	Залежно від розміру, об'єму може призначатися судом I інстанції

		переваги в освітньому процесі		
--	--	-------------------------------	--	--

4.2. Кожна особа, стосовно якої порушено питання про порушення нею академічної доброчесності, має такі права:

- ознайомлюватися з усіма матеріалами перевірки щодо встановлення факту порушення академічної доброчесності, подавати до них зауваження;
  - особисто або через представника надавати усні та письмові пояснення або відмовитися від надання будь-яких пояснень, брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності;
  - знати про дату, час і місце та бути присутньою під час розгляду питання про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення її до академічної відповідальності;
- оскаржити рішення про притягнення до академічної відповідальності до органу, уповноваженого розглядати апеляції, або до суду.

5. Заходи з попередження, виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності

5.1. При прийомі на роботу працівник знайомиться із даним Положенням під розписку після ознайомлення із правилами внутрішнього трудового розпорядку закладу освіти.

5.2. Положення доводиться до батьківської громадськості на конференції, а також оприлюднюється на сайті закладу.

5.3. Заступник директора школи, що відповідає за організацію методичної роботи в закладі:

- забезпечує шляхом практикумів, консультацій та інших індивідуальних та колективних форм навчання з педагогічними працівниками створення, оформлення ними методичних розробок (робіт) для публікацій, на конкурси різного рівня з метою попередження порушень академічної доброчесності;

- забезпечує рецензування робіт на конкурси, на присвоєння педагогічного звання та рекомендує вчителям сервіси безкоштовної перевірки робіт на антиплагіат.

5.4. Педагогічні працівники в процесі своєї освітньої діяльності дотримуються етики та академічної доброчесності, умов даного Положення, проводять роз'яснювальну роботу з учнями щодо етичної поведінки та неприпустимості порушення академічної доброчесності (плагіат, порушення правил оформлення, цитування, посилання на джерела інформації, списування).

6. Комісія з питань академічної доброчесності

6.1. Комісія з питань академічної доброчесності – незалежний орган для розгляду питань, пов'язаних із порушенням Положення та моніторингу щодо взаємного дотримання усіма учасниками освітнього процесу морально-етичних норм поведінки та правових норм цього Положення.

6.2. До складу Комісії входять представники педагогічного колективу, батьківської громади (за згодою).

6.3. Персональний склад Комісії затверджується рішенням педагогічної ради.

6.4. Голова, заступник голови та секретар Комісії обираються з числа осіб, що входять до неї.

6.5. Голова веде засідання, підписує протоколи та рішення тощо.

6.6. За відсутності голови Комісії його обов'язки виконує заступник.

6.7. Секретар Комісії здійснює повноваження щодо ведення протоколу засідання, технічної підготовки матеріалів до розгляду їх на засіданні тощо.

6.8. Термін повноважень Комісії – 1 рік.

6.9. Комісія розглядає питання порушення морально-етичних норм поведінки та правових норм цього Положення за потребою або ж заявою учасників освітнього процесу.

6.10. Комісія має такі повноваження:

- виявляти та встановлювати факти порушення академічної доброчесності учасників освітнього процесу закладу;
- проводити інформаційну роботу щодо популяризації принципів академічної доброчесності серед учасників освітнього процесу закладу;
- готувати пропозиції, надавати рекомендації та консультації щодо підвищення ефективності впровадження принципів академічної доброчесності в освітню діяльність закладу;
- отримувати і розглядати заяви за умови, якщо вони носять не анонімний характер, щодо порушення академічної доброчесності учасників освітнього процесу закладу;
- залучати до своєї роботи експертів з відповідних галузей, а також використовувати технічні і програмні засоби для встановлення фактів порушення норм академічної доброчесності за поданою заявою;
- доводити результати розгляду заяв щодо порушення академічної доброчесності до відома директора закладу для подальшого реагування.

6.11. Свої повноваження Комісія здійснює за умови, що кількість її членів, присутніх на засіданні, складатиме не менше ніж дві третини її складу.

6.12. Комісія звітує про свою роботу двічі на рік.

7. Прикінцеві положення

7.1. Положення ухвалюється педагогічною радою школи більшістю голосів і набирає чинності з моменту схвалення.

7.2. Учасники освітнього процесу мають знати Положення про академічну доброчесність. Незнання або нерозуміння норм цього Положення не є виправданням неетичної поведінки. Заклад забезпечує публічний доступ до тексту Положення через власний офіційний сайт.

7.3. Зміни та доповнення до Положення можуть бути внесені будь-яким учасником освітнього процесу за поданням до педагогічної ради школи та вводяться в дію наказом директора закладу.

7.4. За дії (бездіяльність), що цим Законом визнані порушенням академічної доброчесності, особа може бути притягнута до інших видів відповідальності з підстав та в порядку, визначених законом.